

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการทางสังคมในการสร้างและพัฒนาคนให้มีความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรม ช่วยให้คนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) มีจุดเน้นในการพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน ซึ่งเริ่มจากการพัฒนาคนให้เข้มแข็งพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต โดยการเสริมสร้างให้เป็นผู้ที่มีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง มีทักษะในการคิดเป็น ทำเป็น การคิดวิเคราะห์ความคิดสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเองและให้ความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น ขณะเดียวกันต้องเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคนในสังคมให้เข้มแข็งสามารถเป็นภูมิคุ้มกันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555) ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยีสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมและเทคโนโลยี นั้นต้องอาศัยครู เพราะครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน วิชาชีพครูจึงเป็นวิชาชีพของคนเก่ง คนดีในสังคม ครูควรเป็นต้นแบบของความดีงาม หน้าที่ครูจึงมีความสำคัญและยิ่งใหญ่ ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญต่ออาชีพครู ซึ่งเห็นได้จาก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 80(3) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบ ให้มีความสำคัญในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 : 23-24) ซึ่ง สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2555: 45) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา “คน” โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนทุกช่วงวัยให้เข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการนำหลักคิด หลักปฏิบัติตาม “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อมาเสริมสร้างศักยภาพของคนในทุกมิติ ทั้งด้านร่างกายที่สมบูรณ์ แข็งแรง มีสติปัญญาที่รอบรู้ และมีจิตใจที่สำนึกในศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมและความเพียร มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงมาเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อมุ่งสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” ดังนั้นยุทธศาสตร์การพัฒนาคนและสังคมไทยจึงให้ความสำคัญมากกับการพัฒนาคุณภาพของคน เนื่องจาก “คน” เป็นทั้งเป้าหมายสุดท้ายที่จะได้รับผลประโยชน์และผลกระทบจากการพัฒนา และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545) มาตรา 24(2) กล่าวว่า ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.2553:10) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตรา 80 กำหนดให้มีการพัฒนาพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งบางวิทยฐานะ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสม ในอันที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และความก้าวหน้าแก่ราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนดมาตรา 81 ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา โดยการให้ไปศึกษาฝึกอบรมดูงาน หรือปฏิบัติงานวิจัยและพัฒนาตามระเบียบที่ ก.ค.ศ.กำหนด (สวัสดิการสำนักงาน ก.ค.ศ.,ม.ป.ป. : 35)

การจัดการศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาทุกด้าน ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ในมาตราที่ 24 ข้อ 2 กำหนดว่า การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระต่างๆ ได้อย่างมีสัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา และสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559) มีเจตนารมณ์ คือ พัฒนาชีวิตให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งและมีคุณภาพ 3 ด้าน คือ 1) สังคมคุณภาพ 2) สังคมแห่งภูมิปัญญา 3) สังคมสมานฉันท์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549 : 1)

จะเห็นได้ว่า นโยบายของรัฐในทุกระดับให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคน พัฒนาครู พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอน จึงได้กำหนดไว้เป็นกฎหมายให้ปฏิบัติ ดังนั้นการเป็นครูจึงต้องเป็นครูมืออาชีพ ต้องเป็นครูที่รักและพร้อมที่จะเรียนรู้และส่งเสริมให้นักเรียนรักในการเรียนรู้ ครูมืออาชีพต้องเป็นครูที่มีการศึกษาที่ดีอันส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน ดังนั้นหน้าที่ของครูที่สำคัญคือครูจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้ถึงขีดสูงสุดตามศักยภาพของผู้เรียน นอกจากนี้ มาตรา 42 มาตรา 4 ได้กล่าวถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดกิจกรรม เนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน มีการฝึกทักษะกระบวนการคิดและการจัดการ มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อันเหมาะสมกับผู้เรียนและระดับการศึกษาของผู้เรียนอีกด้วย อีกทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้กล่าวไว้ในเรื่องสมรรถนะของผู้เรียน ข้อที่ 2 ว่า “ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในด้านการคิด วิเคราะห์ การสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแนวคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 6) จากความสำคัญดังกล่าวจะเห็นว่า “ครู” เป็นบุคคลที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

การพัฒนาบุคลากรโดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง พบว่า ประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยตนเอง (รุ่งอรุณ ไสยโสภณ.2552 : 19-20) ทำให้บุคลากรสามารถเรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง เป็นการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล บุคลากรมีอิสระมากกว่าการพัฒนาแบบปกติ เป็นการจูงใจบุคลากรให้ชอบบรรยากาศในการเรียนรู้พัฒนา ซึ่งทำให้บุคคลที่เรียนรู้ด้วยการริเริ่มของตนเองจะเรียนได้มากกว่าดีกว่า มีความตั้งใจ มีจุดมุ่งหมายและมีแรงจูงใจสูงกว่า สามารถนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ได้ดีกว่าและยาวนานกว่าคนที่เรียนโดยเป็นเพียงผู้รับ หรือรอการถ่ายทอดจากผู้สอนเท่านั้นและการเรียนรู้ด้วยตนเองส่วนใหญ่มีลักษณะที่เป็นไปโดยธรรมชาติ ตามพัฒนาการทางจิตวิทยา ทำให้บุคคลสามารถพัฒนาตนเองให้มีวุฒิภาวะขึ้น เช่น จากความต้องการการพึ่งพาผู้อื่นไปสู่ความเป็นตัวของตัวเอง จากความสามารถต่ำไปสู่ความสามารถที่สูงขึ้น และจากการมีความรับผิดชอบต่ำไปสู่การมีความรับผิดชอบที่สูงขึ้น จนถึงความสามารถในการนำตนเอง มีความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นลักษณะที่สอดคล้องกับการพัฒนาการใหม่ ๆ ทางการศึกษา ทำให้ผู้เรียนสามารถปรับตนเองให้อยู่รอดและทันต่อการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ที่เกิดอย่าง

รวดเร็วในโลก การเรียนรู้ด้วยตนเองตอบสนองต่อความแตกต่างทางด้านความถนัดและความสามารถทางการเรียนของแต่ละบุคคล มีอิสระในการเลือกเวลาและสถานที่ในการเรียน ช่วยให้เกิดการออกแบบพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่ส่งเสริมประสิทธิภาพในการพัฒนาเพิ่มขึ้น ดังนั้น การพัฒนาบุคลากร ของโรงเรียนวัดศรีสมเฐร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จึงมีความเหมาะสมในการที่จะใช้แนวเป็นแนวสำคัญในการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองในการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของครู

จากสภาพการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดศรีสมเฐร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในปีการศึกษา 2561 ที่ดำเนินการจัดการศึกษา 2 คือ ระดับปฐมวัย และระดับประถมศึกษา พบว่า ผู้บริหารมีปัญหาการบริหารจัดการให้ครูในสถานศึกษาได้มีความสามารถในการสอนคิด อยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้งครูผู้สอนเองก็มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกการคิดหรือมีความสามารถในการคิด อยู่ในระดับดีมาก สอดคล้องกัน กอปรกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ของระดับประถมศึกษา ในมาตรฐานที่ 1 มาตรฐานที่ว่าด้วย ผลการจัดการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และมาตรฐานที่ 3 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตัวบ่งชี้ที่ 6 ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับดีสอดคล้องกัน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). 2556: 8)

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว จึงเป็นอย่างไร้ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญและสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนทุกคนได้พัฒนาตนเองเพื่อให้เป็นครูมืออาชีพ โดยเฉพาะเกี่ยวกับทักษะกระบวนการคิดต่างๆ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนทุกคนได้หาแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายสาระการเรียนรู้ของตนเองที่รับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดเชิงตรรกะ ให้กับผู้เรียนในการเรียนสอน โดยในแต่ละองค์ประกอบผู้เรียนจะต้องใช้เวลาในการศึกษามากน้อยอาจไม่เท่ากัน เช่น อาจต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการคิดเชิงตรรกะเพื่อจะทำให้ผลของการคิด หรือผลของการแก้ปัญหาที่ได้นั้นมีความถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็ว วิธีการคิดอย่างมีระบบ จะเป็นหนทางไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) เป็นต้น ส่วนการสอนในแต่ละองค์ประกอบครูควรวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา นักเรียน วุฒิภาวะ ประสบการณ์และความสนใจของนักเรียน ใช้วิธีการสอนอย่างหลากหลาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546:190-196)

โรงเรียนวัดศรีสมอ เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวนครูผู้สอน จำนวน 10 คน ซึ่งในสถานศึกษาไม่มีครูครุวิชาเอก โดยเฉพาะวิชาเอกภาษาไทยก็ไม่มี แต่ครูทุกคนต้องสอนประจำชั้นและต้องสอนทุกวิชา ซึ่งแต่ละคนไม่มีความถนัดในเรื่องการสอนเกี่ยวกับกระบวนการคิด ดังนั้น ครูทุกคนจึงต้องพยายามใช้วิธีการ เทคนิคแนวทางการจัดการเรียนการสอนในรายสาระวิชาตามที่ตนเองเคยได้รับประสบการณ์เดิมจากขณะที่ตนเองเป็นนักเรียน หรือบางคนก็ใช้การสอนด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) หรือบางท่านได้ศึกษาหาความรู้จากครูผู้ร่วมงานที่พอเป็นแบบอย่างได้ แต่ก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่โรงเรียนตั้งไว้ ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักถึงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยกำหนดนโยบายให้กับครูผู้สอนของโรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนสำคัญที่สุด นั่นคือสถานศึกษาจะต้องส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอนทุกคนได้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างมีคุณภาพ โดยการบูรณาการการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดเชิงตรรกะ และคิดสร้างสรรค์ เข้ากับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมความสามารถในตัวผู้เรียน เพื่อส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทุกคนตามความมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาจึงมุ่งเน้นพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดเชิงตรรกะ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวัดศรีสมอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน โดยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสมอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท มีอะไรบ้าง
2. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสมอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่

3. ผลการดำเนินงานการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสมเฐร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่

4. ผลการประเมินผลการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสมเฐร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสมเฐร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนโดยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสมเฐร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

2. เพื่อสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสมเฐร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

3. เพื่อทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสมเฐร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

4. เพื่อประเมินผลชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสมเฐร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะเป็นการประยุกต์ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีกลุ่มเป้าหมาย (ประชากร) ของการวิจัยเรื่องนี้ คือ ครู จำนวน 10 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวน 86 คน ของโรงเรียนวัดศรีสมเฐร ในปีการศึกษา 2561 มีตัวแปรที่ศึกษา คือ สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนและแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สร้างและพัฒนาเป็นชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัด

ศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท และมีตัวแปรตามที่สนใจศึกษา ได้แก่ 1) ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ทักษะด้านการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร 3) ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร และความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนผลที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิด โดยกำหนดขอบเขตการศึกษาครอบคลุมแหล่งข้อมูลในการศึกษา เนื้อหา และตัวแปรในการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนโดยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนโดยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีขั้นตอนและรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนโดยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โดยการวิเคราะห์เนื้อหาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนโดยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร

2. ขอบเขตแหล่งผู้ให้ข้อมูล

แหล่งผู้ให้ข้อมูลคือเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพปัญหา ปัญหาและความต้องการพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนโดยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

ขั้นที่ 2 การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนโดยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โดยการสอบถามครูและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนโดยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนโดยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผู้เชี่ยวชาญ จำนวนทั้งหมด 6 คน แยกเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอน จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาทักษะกระบวนการคิด จำนวน 2 คน และครูโรงเรียนวัดศรีสโมสร จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพปัญหา ปัญหา และความต้องการพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนโดยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

การสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เป็นการยกกว้างและตรวจสอบชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีขั้นตอนและรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 การยกกว้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ของผู้ทรงคุณวุฒิโดยการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

สภาพปัญหา ปัจจุบัน และความต้องการพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนโดยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ประกอบด้วยการพัฒนา 5 ด้าน คือ การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเชิงตรรกะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ที่ใช้ในการยกกว้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ที่ประกอบด้วยการพัฒนา 5 ด้าน ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเชิงตรรกะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ที่ได้ศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 ที่เป็นผลจากการสรุปที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และข้อมูลจากการสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้วิจัยได้นำผลจากการศึกษาเอกสาร และข้อมูลจากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญมาสังเคราะห์เพื่อยกกว้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โดยการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 คน โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป 2) มีประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาหรือบริหารสถานศึกษา และ 3) มีประสบการณ์ในการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิด

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ร่างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ประกอบด้วยการพัฒนา 5 ชุด ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเชิงตรรกะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์

ขั้นที่ 2. การตรวจสอบความตรงและการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เป็นการตรวจสอบความตรงของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้และการมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ใน 5 ชุด ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเชิงตรรกะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

การตรวจสอบความตรงของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โดยผู้วิจัยได้นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ไปหาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เป็นครูผู้สอนโรงเรียนต่างๆ ในอำเภอหนองมะโมง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ปีการศึกษา 2562 จำนวน 43 คน การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็นการทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 3 ครั้ง ครั้งที่ 1 จำนวน 3 คน ครั้งที่ 2 จำนวน 10 คน ครั้งที่ 3 จำนวน 30 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และการมีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ที่กำหนดของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครู สำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยนาท

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ประกอบด้วยชุดทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 5 ชุด คือ ชุดที่ 1 การคิดวิเคราะห์ ชุดที่ 2 การคิดสังเคราะห์ ชุดที่ 3 การคิดเชิงตรรกะ ชุดที่ 4 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ ชุดที่ 5 การคิดสร้างสรรค์

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

เป็นครูโรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 10 คน การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และแบบบังเอิญที่ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (ปพ.5)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ผลการทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ประกอบด้วย 1) ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ทักษะด้านการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท 3) ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท วัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการศึกษาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ของครูโรงเรียนวัดศรีสโมสร ปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561-2562 ความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (Nation Test: NT) และการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสมเฐร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาช้ยนาท

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสมเฐร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาช้ยนาท

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลของผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนวัดศรีสมเฐร ในปีการศึกษา 2562 ได้แก่ 1) ครูผู้สอนใน จำนวน 10 คน 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4- 6 จำนวน 86 คน 3) คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน 4) ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 86 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความพึงพอใจของครูผู้สอน นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียนผลที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสมเฐร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาช้ยนาท ทั้ง 5 ชุด ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเชิงตรรกะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ จากแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการการดำเนินการวิจัย คือ ระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม 2562 ถึง 30 มีนาคม 2563

นียมศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนียมศัพท์เฉพาะที่ใช้ในรายงานผลการวิจัย ดังนี้

1. **ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง** หมายถึง ชุดสื่อการเรียนการสอนที่ได้รับการออกแบบในรูปแบบของสื่อประสม (Multimedia) มีการทำกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ซึ่งประกอบไปด้วย บทนำหรือคำชี้แจง จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การประเมินก่อนเรียน กิจกรรมการเรียนและการประเมินหลังเรียน โดยให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเอง ตามลำดับขั้นจากง่ายไปยาก ซึ่งผู้เรียนสามารถทราบอัตราความก้าวหน้าในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีปฏิสัมพันธ์กับสื่อตลอดเวลา มีการจัดเตรียมไว้เป็นชุดเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองโดยศึกษาคำชี้แจงและทำกิจกรรมตามขั้นตอน เพื่อให้

บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สร้างได้กำหนด โดยมีผู้สร้างชุดการเรียนรู้เป็นผู้ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน ตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยชุดการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความต้องการและความสนใจที่ใหม่ๆ และสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง มีการฝึกปฏิบัติและมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างสม่ำเสมอ

2. **การเรียนรู้ด้วยตนเอง** หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความตั้งใจที่จะศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยมีการตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ มีการเลือกวิธีการเรียนรู้ การแสวงหาแหล่งความรู้ จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการประเมินตนเองอย่างเป็นระบบ

3. **คุณภาพผู้เรียน** หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการเรียนเป็นรายวิชา ความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (Nation Test: NT) และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสมเฒ่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

4. **ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน** หมายถึง ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวัดศรีสมเฒ่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเชิงตรรกะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ที่ประกอบด้วย 5 ชุด คือ

- ชุดที่ 1 การคิดวิเคราะห์
- ชุดที่ 2 การคิดสังเคราะห์
- ชุดที่ 3 การคิดเชิงตรรกะ
- ชุดที่ 4 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ชุดที่ 5 การคิดสร้างสรรค์

5. **ความตรงชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสมเฒ่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท** หมายถึง ความสอดคล้องของเนื้อหาและกิจกรรมของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง กับจุดประสงค์ของการเรียนรู้ด้วยตนเองจากชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของ โรงเรียนวัดศรีสมเฒ่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

6. **ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวัดศรีสมเสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท** หมายถึง ความสามารถของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองในการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ถึงระดับเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้และรวมถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ เกณฑ์ประสิทธิภาพที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นระหว่างศึกษาด้วยตนเอง โดยการหาค่าและการคิดจากค่าคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดและกิจกรรมประจำหน่วย (E_1) และทำแบบทดสอบหลังศึกษา (E_2) แล้วได้คะแนนเฉลี่ยทั้ง E_1/E_2 ได้ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

7. **เกณฑ์ที่กำหนด E_1/E_2 (80/80)** หมายถึง เกณฑ์ที่กำหนดเพื่อวัดประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวัดศรีสมเสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

7.1 E_1 (80) แรก คือ คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแต่ละเรื่องของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อคิดเป็นร้อยละแล้วได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 หรือมากกว่า

7.2 E_2 (80) หลัง คือ คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังการศึกษาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวัดศรีสมเสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท แต่ละเรื่องของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อคิดเป็นร้อยละแล้วได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 หรือมากกว่า

8. **ความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง** หมายถึง ความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดศรีสมเสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จากโดยทดลองภาคสนามเพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

9. **ความเป็นไปได้ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง** หมายถึง ระดับประสิทธิภาพตามเกณฑ์จากการทดลองภาคสนามเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดศรีสมเสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เกี่ยวกับโอกาสของการนำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไปใช้ในสถานศึกษา

10. **ทักษะกระบวนการคิด** หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเชิงตรรกะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ หลังจากได้รับการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเชิงตรรกะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

10.1 **ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน** หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเชิงตรรกะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ หลังจากได้รับการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเชิงตรรกะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์ สามารถวัดได้โดยจากแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเชิงตรรกะ จำนวน 50 ข้อ

10.2 **ทักษะด้านการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน** หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในการคิดและสามารถนำทักษะการคิดไปใช้กับสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

11. **การคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking)** หมายถึง ความสามารถในการคิดพิจารณา ใคร่ครวญ เหตุการณ์หรือข้อมูลต่างๆ อย่างรอบคอบโดยจำแนกแยะแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นรวมทั้งหาความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงขององค์ประกอบย่อย เพื่อการตัดสินใจในเรื่องราวต่างๆ การทำนายหรือสรุปอย่างสมเหตุสมผล

12. **การคิดสังเคราะห์ (Synthesis Thinking)** หมายถึง หมายถึง ความสามารถในการนำองค์ประกอบต่างๆ ของความคิดที่กระจัดกระจาย ไม่เป็นระบบมาจัดระบบหลอมรวมกันเพื่อให้ได้สิ่งใหม่ที่มีลักษณะต่างไปจากเดิม ซึ่งในการสังเคราะห์จะครอบคลุม 3 ลักษณะตามการจำแนกจุดประสงค์ทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัยของบลูม (Benjamin S. Bloom) ประกอบด้วย 1) การสังเคราะห์ ข้อความ เป็นการนำเอาความรู้และประสบการณ์ต่างๆ มาผสมกันเพื่อให้เกิดข้อความ หรือผลิตผล หรือการกระทำใหม่ ที่จะสามารถใช้สื่อสารความคิดและอารมณ์ระหว่างบุคคลกับผู้อื่นได้ เช่น การพูดชี้แจง การแต่งคำประพันธ์ การวาดภาพ และการแสดงต่างๆ 2) การสังเคราะห์แผนงาน เป็นความสามารถในการกำหนดแนวทางและขั้นตอนของการปฏิบัติงาน สร้างแผนงาน คำโครงของงาน หรือโครงการ เพื่อให้งานนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ 3) การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความ

สามารถในการนำเอานามธรรมย่อยๆ มาจัดระบบของข้อเท็จจริง หรือส่วนประกอบมาผสมผสาน ให้เป็นสิ่งสำเร็จรูปหน่วยใหม่ที่แปลกไปจากเดิม เกิดเป็นเรื่องราวใหม่ ทฤษฎี กฎ สมมติฐานหรือ สูตรขึ้น

13. **การคิดเชิงตรรกะหรือการคิดเชิงเหตุผล (Logical Thinking)** หมายถึง กระบวนการคิดหรือความสามารถในการไตร่ตรอง รับรู้และเข้าใจสิ่งต่างๆ โดยอาศัยประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงสัมพันธ์กับประสบการณ์ใหม่ เพื่อเปรียบเทียบหาสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นของเหตุการณ์ เพื่อให้ได้คำตอบหรือข้อสรุปของเหตุการณ์หรือในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

14. **การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking)** หมายถึง เป็นกระบวนการคิดอย่างมีระบบวิธี ซึ่งต้องใช้กระบวนการคิดไตร่ตรองตามหลักการ เหตุผล และหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อสนับสนุนหรือคัดค้านข้อโต้แย้งดังกล่าว ซึ่งจะมีความน่าเชื่อถือ มีการอ้างอิงแหล่งที่มา จนนำไปสู่ข้อสรุปที่ชัดเจนเพื่อทำการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

15. **การคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)** หมายถึง กระบวนการคิดของสมองที่มีความสามารถในการคิดอย่างหลากหลาย คิดได้กว้างไกล หลายแง่หลายมุม เน้นทั้งปริมาณและคุณภาพ แปลกใหม่ไปจากเดิม และเป็นความคิดในเชิงบวก ไม่ทำร้ายใคร ความคิดแบบนี้จะนำไปสู่การคิดค้นและสร้างสิ่งประดิษฐ์ที่แปลกใหม่หรือรูปแบบความคิดใหม่

16. **ผลของการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท** ด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเชิงตรรกะ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นกับครูผู้สอนและนักเรียนหลังจากที่ได้มีการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดครูด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเชิงตรรกะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์

16.1 **ผลที่เกิดขึ้นกับครูผู้สอน** หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นกับครูผู้สอนหลังจากที่ได้มีการพัฒนาทักษะครูด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเชิงตรรกะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ 2 ประการ คือ 1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเชิงตรรกะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ 2) ทักษะด้านการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท 3) ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวัดศรีสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากชุดการเรียนรู้ด้วย

ตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน วัดศรีสโมสรร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท นำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้สูงขึ้น

16.2 **ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน** หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ ครูผู้สอนแต่ละคนของแต่ละชั้นใช้เป็นประชากรในการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะ กระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวัดศรีสโมสรร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ดำเนินการแก้ปัญหา วัดจากผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักเรียนทุกชั้นที่ครูผู้สอนใช้ในการเรียนการสอน จากปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

16.3 **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนของทุก ชั้น ทุกรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ (8 กลุ่มสาระ) ปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 เก็บได้จาก แบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (ปพ.5)

17. **ความพึงพอใจ** หมายถึง การแสดงความคิดเห็นของครูผู้สอน นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียนผลที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อ พัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสโมสรร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนา ทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวัดศรีสโมสรร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ไปใช้ในการแก้ปัญหาคำจัดการกิจกรรมการเรียน การสอน

18. **บุคลากรครู** หมายถึง ครูผู้สอนของโรงเรียนวัดศรีสโมสรร ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 10 คน

19. **คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน** หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานของโรงเรียนวัดศรีสโมสรร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จำนวน 7 คน (ยกเว้นผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้วิจัย และตัวแทนครูที่เป็นคณะกรรมการ รวม 2 คน)

20. **ผู้เรียน** หมายถึง นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 86 คน

21. **ผู้ปกครองนักเรียน** หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปี การศึกษา 2562 จำนวน 86 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาการพัฒนาคุณภาพของการเรียนการสอนของโรงเรียนวัดศรีสมอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชั้นนาท ในการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อวางแผนการพัฒนาทักษะครูผู้สอนอย่างเป็นระบบ

2. ได้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสมอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชั้นนาท ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้

3. ครูผู้สอนที่ผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสมอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชั้นนาท มีความรู้ ความเข้าใจและทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผู้บริหารสถานศึกษาในระดับโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาและศึกษานิเทศก์ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สามารถนำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของบุคลากรครูสำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดศรีสมอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชั้นนาท ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปใช้ในโรงเรียนอื่นๆ เพื่อให้ครูผู้สอนได้ศึกษาจากชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ